

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum aliquis præcepto patris possit compelli ad matrimonium
contrahendum? 6

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

Virum per consensum conditionatum fiat matrimonium?

195

AD quintum sic proceditur. Videtur, quod nec per consensum conditionatum fiat matrimonium. Quia quod sub conditione ponitur, non simpliciter enuntiatur. Sed in matrimonio oportet esse verba simpliciter exprimentia consensum. Ergo conditio alicuius consensus non facit matrimonium.

¶ 2 Preterea, Matrimonium debet esse certum. Sed ubi dicitur aliquid sub conditione, ponitur illud sub dubio. Ergo talis consensus non facit matrimonium.

SED contra, In alijs contractibus fit obligatio sub conditione, & stat stante conditione. Ergo cum matrimonium fit contractus quidam, videtur quod possit fieri per conditionatum consensum.

RESPONDEO dicendum, quod conditio apponitur aut est de presenti, aut de futuro. Si de presenti, & non est contraria matrimonio, siue sit honesta, siue inhonesta, stat matrimonium stante conditione, & etiam non stante non stat. Sed si sit contraria bonis matrimonij, non efficitur matrimonium: sicut etiam supra de sponsalibus dictum est. Si autem sit conditio de futuro: aut est necessaria, sicut Solem oriri cras: & tunc est matrimonium, quia talia futura sunt presentia in causis suis. Aut est contingens, ut datio pecunie vel acceptatio parentum: & tunc idem est iudicium de tali consensu, sicut de consensu, qui fit per verba de futuro: unde non facit matrimonium.

Et per hoc patet solutio ad obiecta.

ARTIC. VI.

Virum aliquis precepto patris possit compelli ad matrimonium contrahendum?

196

Conc. Trident. de potestate parentum ante nuptias indicatū

AD sextum sic proceditur. Videtur, quod aliquis precepto patris possit compelli ad matrimonium contrahendum. Dicitur enim ad Col. 3. Filij, obedite parentibus vestris per omnia. Ergo &

in hoc etiam obedire tenentur.

¶ 2 Præterea, Genes. 28. Isaac præcepit Jacob, quod non acciperet uxorem de filiabus Chanaan. No autem præcepisset, nisi de iure præcipere potuisset. Ergo filius in hoc tenetur obedire patri.

¶ 3 Præterea, Nullus debet promittere præcipue per iuramentum, pro illo, quem non potest cogere ad seruandum. Sed parentes promittunt futura matrimonia pro filijs, & etiam iuramento firmant. Ergo possunt præcepto cogere filios ad implendum.

¶ 4 Præterea, Pater spiritualis, scilicet Papa, potest compellere præcepto ad matrimonium spirituale, scilicet ad episcopatum accipiendum. Ergo potest & pater carnalis, ad matrimonium carnale.

SED contra, Patre imperante matrimonium, filius potest sine peccato religionem intrare. Ergo non tenetur ei in hoc obedire.

¶ Præterea, Si teneretur obedire, sponsalia per parentes contracta absque consensu filiorum, essent valida. Sed hoc est contra iura*. Ergo, &c.

* l. b. 4. de decret. tit. 2. c. 2.

RESPONDEO dicendum, quod cum in matrimonio sit quasi quædam seruitus perpetua, pater non potest cogere filium ad matrimonium per præceptum, nisi sit liberæ conditionis: sed potest eum inducere in rationabili causa: & tunc sicut se habet filius ad matrem illam, ita se habet ad præceptum patris; ut scilicet si causa illa cogat de necessitate, vel de honestate, & præceptum patris similiter cogat, aliàs non.

Ad primum ergo dicendum, quod verbum Apostoli non intelligitur in illis, in quibus est liber sui, si non pater: & huiusmodi est matrimonium, per quod cum filius sit pater.

Ad secundum dicendum, quod Jacob aliàs tenebatur ad faciendum hoc quod mandabat Isaac, tum propter malitiam illarum mulierum: tum quia semen Chanaan de terra quæ semini Patriarcharum promittebatur, erat disperdendum: & ideo Isaac præcipere poterat.

Cc 2. Ad

Ad tertium dicendum, quòd non iurant nisi illa conditione subintellec̃ta, si illis placuerit, & ipsi obligantur ad eos bona fide inducendum.

potest Pa
pa cogere
ut quis
episcopa-
tum susci-
piat.

Ad quartum dicendum, quòd dicunt quidam, quòd Papa non potest præcipere alicui quòd accipiat Episcopatum: quia consensus debet liber esse. Sed hoc posito, periret ecclesiasticus ordo: nisi enim aliquis posset cogi ad suscipiendum regimen Ecclesie, Ecclesia conseruari non posset: cum quandoque illi qui sunt idonei ad hoc, nolint suscipere nisi coacti. Et ideo dicendum, quòd non est simile hinc inde, quia non est aliqua corporalis seruitus in matrimonio spirituali sicut in corporali: est enim spirituale matrimonium sicut quoddam officium dispensandæ rei publicæ: præma Corinthiorum quarto, Sic nos exultimet homo ut ministros, &c.

QVÆST. XLVIII.

De obiecto consensus, in duos articulos diuisa.

197

Thom. 4.
d. 28. a. 4
refertur
17. q. 1. c.
Volenti-
bus, & d.
27. cap. 5.
Volenti-
bus. Id
etiam ha-
bet Aug.
in lib. de
bono vi-
duitatis,
c. 9. to 4.
& in lib.
de fide ad
Petrum,
6. 42. to. 3

DEinde considerandum est de obiecto consensus.

¶ Circa quod quærentur duo.

¶ Primo, vtrum consensus, qui facit matrimonium, sit consensus in carnalem copulam?

¶ Secundo, vtrum consensus in aliquam propter causam inhonestam, faciat matrimonium?

ARTIC. I.

Vtrum consensus qui facit matrimonium, sit consensus in carnalem copulam?

AD primum sic proceditur. Videtur, quòd consensus, qui facit matrimonium, sit consensus in carnalem copulam. Dicit enim Hieronymus f. cupid. volentibus virginitatem, nõ solum nubere, sed etiam velle nubere, damnabile est. Sed non esset damnabile nisi esset virginitati contrarium, cui nuptiæ non contrariantur, nisi ratione carnalis copulæ. Ergo consensus voluntatis qui est in nuptijs, est in carnalem copulam.

¶ 2 Præterea, Omnia quæ sunt in matrimonio i-